

Проект рішення фракції ВО "Свобода"

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

_____ сесія VII скликання

РІШЕННЯ № _____

від _____ 2016 року

Про надання на конкурсній основі мисливських угідь в користування на території Львівської області

З метою забезпечення оптимально раціонального і прибуткового використання та надійної охорони запасів державного мисливського фонду шляхом створення конкурентного середовища з питань надання мисливських угідь та ведення мисливського господарства; беручи до уваги ініціативу фракції ВО "Свобода" в обласній раді; враховуючи висновок постійної комісії з питань екології, природних ресурсів та рекреації; відповідно до статей 43 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", статей 9, 21, 22, 24 Закону України "Про мисливське господарство та полювання", Львівська обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Здійснювати надання в користування мисливських угідь для ведення мисливського господарства на території Львівської області виключно на конкурсній основі в порядку, встановленому обласною радою.

2. Доручити обласному управлінню лісового та мисливського господарства (А. Дейнека) і постійній комісії з питань екології, природних ресурсів та рекреації (А. Білоус):

2.1. Розміщувати й оновлювати на офіційних веб-сайтах Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства і Львівської обласної ради повної інформації про перелік та основні характеристики (місце розташування, площа, структура тощо) мисливських угідь, які можуть бути надані чи плануються до надання в користування.

2.2. Напрацювати в термін до _____ 2016 року і подати на розгляд обласної ради проект регуляторного акта з питань надання на конкурсній основі мисливських угідь у користування на території Львівської області, відповідно до Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

2.3. Напрацювати в термін до _____ 2016 року і подати на розгляд обласної ради проект регуляторного акта з питань методики розрахунку та порядку внесення плати за користування мисливськими угіддями на користь власників або постійних користувачів земельних ділянок, на яких розташовані відповідні угіддя, відповідно до Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

2.4. Напрацювати в термін до _____ 2016 року і подати на розгляд обласної ради проект типового договору між користувачем мисливських угідь

та власником або користувачем земельних ділянок, на яких розташовані ці угіддя.

2.4.1. Вказані в пункті 2.4 цього рішення договори повинні передбачати серед інших також такі істотні умови:

- порядок розрахунків за користування мисливськими угіддями;
- порядок відшкодування збитків, завданих сільськогосподарським посівам мисливськими тваринами.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань екології, природних ресурсів та рекреації (А. Білоус).

Голова обласної ради

Олександр ГАНУЩИН

Пояснювальна записка з обґрунтуванням необхідності прийняття рішення

Практика вирішення обласною радою питань про надання в користування мисливських угідь засвідчує стабільне зростання кількості охочих займатись мисливським господарством. Це означає наявність сформованого конкурентного середовища у сфері набуття в користування мисливських угідь.

Закон України «Про мисливське господарство та полювання» (далі – Закон), що був прийнятий ще у 2000 році, не містить прямих положень щодо конкурентного надання мисливських угідь у користування.

Однак цей Закон і не заперечує такої можливості, наприклад, стаття 23 Закону містить перелік суб'єктів, які мають переважне право на користування мисливськими угіддями. Тобто, допускається, що можуть бути й інші претенденти на користування одними і тими ж угіддями.

I. Необхідність надання мисливських угідь на конкурентній основі обґрунтовується наступним.

1. Правом розпоряджатися мисливськими угіддями, надавати та вилучати їх з користування наділені обласні ради, однак вони не мають можливості вибору серед потенційних майбутніх користувачів.

Адже, згідно зі ст. 22 Закону, мисливські угіддя надаються в користування обласними радами *за поданням* центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства (Держлісагентство). Це подання має бути погодженим з ОДА, а також власниками або користувачами земельних ділянок, на яких відповідні угіддя розташовані.

Тобто, особа, яка хоче отримати в користування угіддя, має звертатись не до розпорядника цих угідь (обласної ради), а до Держлісагентства, яке власне і вирішує, хто може претендувати на отримання угідь.

І вже на цьому етапі закладена корупційна складова, адже Держлісагентство подає лише одну кандидатуру, оскільки критерії відбору тут законом не встановлені. І кого це Агентство подасть, того обласна рада і має розглядати.

Відтак, виходячи з цих позицій, є потреба в запровадженні конкурсного способу набуття в користування мисливських угідь.

2. Ведення мисливського господарства віднесено до підприємницької діяльності, а мисливські угіддя – це об'єкти такої діяльності.

Відповідно до статті 42 Конституції України, підприємництво діє лише за правилами конкуренції. Іншими словами, неконкурентний спосіб надання в користування мисливських угідь для ведення мисливського господарства є таким, що суперечить Конституції, тобто є неконституційним.

На сьогодні конкуренцію в наданні мисливських угідь замінено прийняттям організаційно-розпорядчих актів органів виконавчої влади

(подання Держлісагентства, погодження ОДА) та органів місцевого самоврядування (рішення обласних рад).

Прийняттям рішення про надання в користування мисливських угідь, обласна рада фактично здійснює вибір найбільш ефективних користувачів, від яких залежить загальна ефективність ведення мисливства в області. Однак вибір такий можна здійснити лише на конкурсних умовах.

Досвід розвинутих країн світу показує, що в користування мисливські угіддя надаються виключно на конкурентних засадах.

II. Практика користування мисливським угіддями свідчить про невиконання практично всіма користувачами двох прямих норм Закону, що спрямовані на забезпечення прав власників або користувачів земельних ділянок, на яких розташовані мисливські угіддя.

1. Відповідно до ст. 21 Закону відносини між власниками або користувачами земельних ділянок і користувачами мисливських угідь регулюються відповідними договорами. Натомість жоден із користувачів мисливських угідь у Львівській області не переймається укладенням відповідних договорів.

І це в той час, коли, відповідно до тієї ж статті 21 Закону, не допускається користування мисливськими тваринами та ведення мисливського господарства без оформлення відповідних документів у встановленому цим Законом порядку. Іншими словами, не укладення користувачем угідь договорів з власниками чи користувачами земельних ділянок є протиправним.

При цьому проект рішення спрямований також на вирішення ще однієї давно наболілої проблеми компенсації завданих селянам збитків внаслідок знищення їх посівів мисливськими звірами.

Проектом передбачено обов'язковість включення до відповідних договорів порядку відшкодування збитків, завданих мисливськими тваринами сільськогосподарським посівам.

2. Відповідно до статті 24 Закону користування мисливськими угіддями є платним, розмір та порядок внесення плати визначаються в договорі між користувачем мисливських угідь та власником або постійним користувачем земельних ділянок, на яких розташовані ці угіддя.

Вказана норма набула чинності з 01 січня 2015 року, тобто, діє вже майже півтора року. Однак до сьогодні жоден з користувачів цієї норми закону не дотримується. Проект рішення спрямований на усунення зазначених масових порушень прав землекористувачів і однією з істотних умов відповідних договорів передбачає обов'язковість викладення порядку розрахунків за користування мисливськими угіддями.

Окремо слід зазначити, що користування мисливськими угіддями без відповідних договорів із власниками або користувачами земельних ділянок, на яких ці угіддя розміщені, так як і безоплатне використання мисливських угідь – давно вже мало би стати предметом уваги, у першу чергу, обласного управління лісового та мисливського господарства, а також правоохоронних структур.

Голові Львівської обласної ради
п. О. ГАНУЩИНУ

ЗАУВАЖЕННЯ

до проекту рішення Львівської обласної ради "Про надання на конкурсній основі мисливських угідь в користування на території Львівської області"

1. Відповідно до частини першої статті 22 Закону України "Про мисливське господарство та полювання", мисливські угіддя для ведення мисливського господарства надаються у користування Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, погодженим з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, а також власниками або користувачами земельних ділянок.

Єдиним нормативно-правовим актом, що регулює порядок надання мисливських угідь у користування є саме Закон України "Про мисливське господарство та полювання".

Відповідно до статті 19 Конституції України та частини третьої статті 24 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України.

Вказана законодавча норма означає, що органи місцевого самоврядування повинні діяти/приймати рішення лише в порядку, прямо передбаченому чинним законодавством України.

Аналіз Закону України "Про мисливське господарство та полювання" дає підстави стверджувати, що надання мисливських угідь у користування на конкурсній основі чинним законодавством не передбачено.

2. Варто відзначити, що надання мисливських угідь у користування по суті відбувається у три значних етапи:

- підготовка документів обласним управлінням лісового та мисливського господарства;
- подання Державного агентства лісових ресурсів України;
- прийняття відповідного рішення обласною радою.

Проте із проекту рішення прямо не вбачається на якому саме етапі та який орган державної влади повинен проводити конкурс.

3. Не варто також забувати, що отримання мисливських угідь у користування невід'ємно пов'язане із отриманням значної кількості погоджень як органів місцевого самоврядування та виконавчої влади так і приватних власників чи користувачів земельних ділянок. Ймовірність того що вищевказані власники та користувачі земельних ділянок будуть надавати погодження різним претендентам на ті ж самі мисливські угіддя є невисокою, оскільки в більшості випадків такі погодження є пов'язані із прийняттям суб'єктивних рішень.

В таких випадках суть конкурсної основи буде знівельована, оскільки при наявності одного претендента конкурс проводити недоцільно.

4. Крім цього, варто наголосити, що при зверненні до обласного управління лісового та мисливського господарства претенденти на одержання мисливських угідь у користування самі визначають бажану площу та межі таких угідь та відповідно збирають необхідні документи. Відтак навіть найменше видозмінення меж мисливських угідь претендентом знову ж таки унеможливило проведення конкурсу.

5. Окремо необхідно звернути увагу на вимоги **частини четвертої статті 22 Закону України "Про мисливське господарство та полювання"**, яка визначає, що користувачі мисливських угідь, які продовжують строк користування цими угіддями мають переважне право на користування мисливськими угіддями.

Встановлення конкурсної основи для надання мисливських угідь у користування для такої категорії користувачів угіддями матиме наслідком пряме порушення вимог **Закону України "Про мисливське господарство та**

полювання". Натомість проект рішення не передбачає жодних винятків для користувачів угіддями, які мають намір продовжити їх використання. Очевидним є те, що на сьогодні значна кількість мисливських угідь Львівської області уже перебуває у користуванні і такі користувачі захочуть продовжити право користування у спосіб прямо передбачений Законом.

б. Стосовно розроблення проекту регуляторного акту з питань методики розрахунку та порядку внесення плати за користування мисливськими угіддями та проекту типового договору між користувачем мисливських угідь та власниками або користувачами земельних ділянок.

а) затвердження типової форми договору між користувачами мисливськими угіддями та власниками чи користувачами земельних ділянок породить для сторін обов'язкове застосування саме цієї форми договору. Натомість **стаття 21 Закону України "Про мисливське господарство та полювання"** не обмежує сторони у встановленні умов таких договорів.

Крім цього, **статті 626 та 627 Цивільного кодексу України** передбачають, що договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків. Сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Таким чином користувачі мисливських угідь та власники чи користувачі земельних ділянок є вільними у визначенні істотних умов договорів, які укладаються між ними.

Винятки можуть бути лише, якщо типова форма договору передбачена законодавством України, наприклад стаття 21 Закону України "Про мисливське господарство та полювання" та наказ Міністерства лісового господарства України від 12.12.96 № 153 "Про затвердження Типового договору про умови ведення мисливського господарства".

б) Жоден із чинних нормативно-правових актів не наділяє обласні ради повноваженнями щодо затвердження методики розрахунку та порядку внесення плати за користування мисливськими угіддями.

Більше того, **частина друга статті 24 Закону України "Про мисливське господарство та полювання"** визначає, що розмір та порядок внесення плати за користування мисливськими угіддями визначаються у договорі між користувачем мисливських угідь та власником або постійним користувачем земельних ділянок, на яких знаходяться ці угіддя. Розмір плати за користування мисливськими угіддями встановлюється залежно від їх місцезнаходження, природної якості та інших факторів.

Із змісту вказаної норми вбачається, що на цей час розмір плати за користування земельними ділянками на яких знаходяться мисливські угіддя визначається сторонами договору (користувачем угіддями та власниками або користувачами земельними ділянками).

На виконання **доручення Кабінету Міністрів України від 11.04.2015**, Державне агентство лісових ресурсів України розробило проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про мисливське господарство та полювання" (щодо плати за користування мисливськими угіддями)", яким хотіло передати можливість визначення розміру такої плати до повноважень Кабінету Міністрів України. Однак станом на сьогодні цей законопроект не був прийнятий.

Враховуючи вищевикладене, вважаємо, що вказаний проект рішення Львівської обласної ради повинен бути приведений у відповідність до вимог чинного законодавства України, задля унеможливлення прийняття Львівською обласною радою неправомірних рішень.

**Начальник відділу правової
та кадрової роботи**



Андрій МЕЛЬНИК